

AB'DEN BOSNA-HERSEK'E 39 MİLYON AVROLUK BAĞIŞ

Oya EREN ÖZER

12.04.2009

14 Ağustos 2009 Avrupa Birliği Komisyonu Bosna-Hersek'e (BH) küresel ekonomik krizin etkisini hafifletmesine yardımcı olmak amacıyla verilecek 39 milyon avroluk bir bağışa 11 onay verdi. Komisyon'dan yapılan açıklamada, yardım paketinin bir kısmıyla "küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin gelişmesinin destekleneceği ve ulaştırma, çevre ve enerji sektörlerinde önemli altyapı yatırımları sağlanacağı" belirtildi. Yardımın bir bölümü de ekonomik krizin yol açtığı mevduat çıkışlarının önlenmesine yardım etmek üzere BH'nin Mevduat Sigorta Dairesi'ne gidecek. AB Komisyonu, Salı günü onaylanan programın EBRD ve Avrupa Yatırım Bankası gibi "uluslararası finans kurumlarından gelecek önemli miktarda kredi finansmanını tetikleyeceğini" de ekledi. Bağış, AB'nin Üyelik Öncesi Yardım Aracı (IPA) bünyesinde BH için bu yıl ayrılmış olan 89 milyon avroluk kaynak kapsamında yer alıyor. Brüksel Salı günü bu sonbaharda BH'nin kritik kurum inşa reformlarını uygulamayı sürdürmesine yardım etme amaçlı ek yardım sağlama sözü de verdi. Bu kaynak da, ülkenin geçiş yardımı ve kurum inşası için bu yıl yaklaşık 84 milyon avroluk bir meblağ alacağı IPA programı kapsamında geliyor. Beş milyon avroluk ayrı bir kaynak da sınır ötesi işbirliği alanındaki girişimleri destekleyecek. Geçen yıl BH'ye ayrılan katılım öncesi yardım yaklaşık 75 milyon avroyu buldu. IPA aracı bünyesinde ayrılan fonlar, 2010 yılında 106 milyon, 2012'de de 110 milyon avro olmak üzere önümüzdeki üç yıl içinde sabit bir şekilde artacak. IMF'ye göre, ülkedeki reel GSYİH büyümesi 2006 ve 2007 yıllarında sırasıyla %6,9 ve %6,8 seviyesinde gerçekleşirken geçen yıl tahminin %5,5'e düştü. Washington merkezli kurum geçen ay BH ekonomisinde bu yıl için %3'lük bir daralma tahmininde bulundu. IMF geçen ay yaptığı açıklamada, "Küresel krizin olumsuz sonuçları 2008 sonlarında giderek daha belirgin hal almaya başladı." diyerek BH için 1,2 milyar avroluk bir stand-by düzenlemesinin onaylandığını duyurdu. Küresel krizin sonucu olarak borsa endeksleri düştü, uluslararası rezervler düşüşe geçti ve banka kredi büyümesi durdu. İnşaat sektörü de durdu ve bir çok şirket işçi çıkarmaya başladı. Gelirlerdeki azalmaya rağmen para politikaları 2008 yılında gevşedi. Maaş ve sosyal yardımlara yapılan zamların yanı sıra büyük oranda partizan nedenlerle BH Federasyonu'ndaki (BHF) savaş gazileri ve engellilere yapılan aşırı harcamalar sonucu harcamalar dik bir şekilde arttı. "Sonuç olarak genel devlet bütçesi açığı 2007'deki yaklaşık bir denge durumundan GSYİH'nin %4'üne genişledi." diyen IMF, bütçe açığının bu yıl GSYİH'nin yaklaşık %4,7'sine genişlemeyi sürdüreceği beklentisini dile getirdi. Fon uzmanlarının 29 Temmuz'da yayınladıkları bir raporda Sırp Cumhuriyeti'nin (SC) mali konumu "rahat" olarak nitelendirildi. Ancak BHF'nin, "mali krizle karşı karşıya olduğu" belirtildi. Stand-by anlaşmasının onaylanmasından iki gün sonra, BH'nin merkez bankası yaklaşık 205 milyon avroluk ilk dilimi -üçte biri SC'ye, geri kalan üçte ikisi BHF'ye olmak üzere- aldı. SC hükümetinin kredinin kendi payına düşen kısmını çekmesine izin verilirken, Federasyonun kendi payına erişimi önemli bütçe reformlarının uygulanmasına bağlı durumda. BHF Maliye Bakanı Vjekoslav Bevanda Salı günü, geçtiğimiz günlerde kabul edilen hükümet harcamalarını azaltma konulu bir yasa uyarınca kabine üyeleri ve danışmanlarının maaşlarında %50'lik bir kesinti yapılacağını duyurdu. Bu tedbirle, devlet yetkililerinin maaşları Federasyon başbakanının ayda 900 avro, milletvekilleri ve

bakanlarınsa yaklaşık 800 avro maaş aldıkları Aralık ayındaki seviyelerine geri dönecek. Tarafın mali sorunlarına rağmen, yeni bir yasanın yürürlüğe girdiği bu yılın Ocak ayında bu maaşlar neredeyse iki katına çıkmıştı.

Kaynak/Source: